

Odaziva se na Vojnik

Keler je leteo do Portlanda *United* avio-kompanijom. Čitao je časopis na deonici puta od aerodroma *JFK* do aerodroma *O'Hara*, ručao kad se prizemljio i odgledao film tokom non-stop leta od Čikaga do Portlanda. Bilo je četvrt do tri po lokalnom vremenu kada je izneo svoj ručni prtljag iz aviona, a onda je morao da sačeka samo sat vremena do poletanja aviona za Rouzberg.

Međutim, kada je osmotrio veličinu aviona kojim je trebalo da putuje, odšetao je do *Hertz*-ovog šaltera i rekao im da želi kola na nekoliko dana. Pokazao im je vozačku dozvolu i kreditnu karticu i oni su mu izdali *ford taurusa* sa nešto preko pet hiljada pređenih kilometara. Nije gubio vreme na refundiranje avio karte od Portlanda do Rouzberga.

Činovnik u *Hertz*-u pokazao mu je kako da se uključi na I-5 autoput. Keler je upravio automobil u željenom pravcu i podesio cajger na pet kilometara na sat preko dozvoljenog ograničenja. Svi ostali su išli nekoliko kilometara na sat brže, ali on nije bio u žurbi i nije želeo da privuče neželjenu pažnju na svoju vozačku dozvolu. Verovatno je sve bilo u redu, ali, zašto da rizikuje?

Skrenuo je na drugo isključenje za Rouzberg još za vide-la. Rezervisao je sobu u *Daglas Inu*, *Best Western* motelu u ulici *Stefens*. Našao je motel bez problema. Rezervisali su mu sobu u prizemlju sa prednje strane, ali ih je zamolio da je zamene za jednu na spratu iznad, sa stražnje strane.

Raspakovao se i istuširao. Našao je uličnu mapu centra Rouzberga u telefonskom imeniku, proučio je pokušavajući da se snađe, iscepao stranicu i poneo je sa sobom kad je izašao u šetnju. Mala štamparija nalazila se samo nekoliko blokova dalje u ulici *Džekson*, dva ulaza od ćoška, između duvandžije

i fotografa sa izlogom prepunim svadbenih fotografija. Reklama u izlogu *Quik Print* štamparije nudila je specijalan popust za svadbene pozivnice, verovatno da privuče pogled mladim parovima koji su ugovarali slikanje kod fotografa.

Quik Print je bio zatvoren, naravno, kao i duvandžija i fotograf i draguljar na kredit pored fotografa i, koliko je Keler mogao da vidi, svi ostali u komšiluku. Nije se mnogo zadržavao. Našao je meksički restoran dva bloka dalje koji je izgledao dovoljno prljavo da bude autentičan. Kupio je lokalne novine iz aparata za novine ispred restorana i pročitao ih dok je jeo pileće *enchiladas*. Hrana je bila dobra i smešno jeftina. Da se ovo mesto nalazi u Njujorku, pomislio je, sve bi bilo tri ili četiri puta skuplje i ispred restorana bi bio red.

Kelnerica je bila vitka plavuša, sve samo ne Meksikanca. Imala je kratku kosu, bapske naočari i veliki zagrižaj, a imala je i verenički prsten na odgovarajućem prstu, usamljeni mali dijamant. Možda su ga ona i njen verenik izabrali kod draguljara na kredit, pomislio je Keler. Možda će susedni fotograf biti zadužen za njihove fotografije sa venčanja. Možda će Bert Ingmen da odštampa njihove pozivnice za venčanje. Kvalitetna štampa, razumne cene, usluga na koju možete da računate.

Ujutro se vratio do *Quik Print*-a i pogledao u izlog. Žena smeđe kose sedela je za sivim metalnim stolom i telefonirala. Muškarac u košulji stojao je pored fotokopir aparata. Nosio je okrugle naočari sa rožnatim okvirom, a kosa mu je bila kratko podšišana na glavi jajastog oblika. Čelavio je i zbog toga izgledao starije, ali je Keler znao da ima samo trideset osam godina.

Keler je zastao ispred draguljarnice i zamislio kelnericu i njenog verenika kako biraju prstenje. Imaće obred razmenjivanja prstenja, naravno, i nešto će biti ugravirano na unutrašnjoj strani obe burme, nešto što niko drugi nikad neće videti. Da li će da žive u stanu? Određeno vreme, odlučio je, sve dok ne uštede dovoljno za kaparu za početnički dom. To je bila fraza koja se videla u reklamama za

nekretnine i Keleru se sviđala. Početnički dom, nešto na čemu biste mogli da vežbate sve dok se ne uhodate.

Kupio je beležnicu s belim papirom i crni flomaster u dragstoru u susednom bloku. Potrošio je četiri lista papira pre nego što je bio zadovoljan rezultatom. Vrativši se u *Quik Print*, pokazao je svoje delo smeđokosoj ženi.

„Moj pas je pobegao“, objasnio je. „Pomislio sam da umnožim letke i polepim ih po gradu.“

IZGUBLJEN PAS, napisao je štampanim slovima. POLUNEM. OVČAR. ODAZIVA SE NA VOJNIK. NAZVATI 555-1904.

„Nadam se da ćete ga dobiti nazad“, rekla je žena. „Da li je on u pitanju? Vojnik zvuči kao muški pas, ali ništa niste napisali.“

„Mužjak je“, rekao je Keler. „Možda je trebalo da preciziram.“

„Verovatno nije važno. Da li ste želeli da ponudite nagradu? Ljudi uglavnom to čine, ali ne znam da li stvarno ima svrhe. Ako bih ja našla nečijeg psa, nagrada me ne bi zanimala. Samo bih želela da ga vratim vlasniku.“

„Nisu svi tako časni kao vi“, rekao je Keler. „Možda bi trebalo da spomenem nešto o nagradi. Nisam ni pomislio na to.“ Spustio je šake na sto i nagnuo se napred, gledajući nadole u list papira. „Ne znam“, rekao je. „Izgleda mi nekako kao domaća radinost, zar ne? Možda bi bilo bolje da mi to odštampate, da uradim sve kako treba. Šta vi mislite?“

„Ne znam“, rekla je. „Ede? Da li bi mogao da dođeš i pogledaš ovo, molim te?“

Prišao im je muškarac s naočarima i rekao da misli kako je ručno pisana poruka najbolja u slučaju izgubljenog psa. „Tako izgleda ličnije“, rekao je. „Mogao bih to da vam odštampam, ali mislim da bi ljudi bolje reagovali na ovo. Naravno, pod pretpostavkom da neko pronađe psa.“

„U svakom slučaju, pretpostavljam da nije u pitanju stvar od nacionalne važnosti“, rekao je Keler. „Moja žena je vezana za životinju i želeo bih da ga pronađem ako je moguće, ali imam osećaj da se to neće dogoditi. Usput, zovem se Gordon. Al Gordon.“

„Ed Vandermir“, rekao je čovek. „A ovo je moja supruga, Beti.“

„Drago mi je“, rekao je Keler. „Mislim da bi pedeset ovih bilo dovoljno. I više nego dovoljno, ali uzeću pedeset. Da li će vam biti potrebno mnogo vremena da ih umnožite?“

„Uradiću to odmah. Traje oko tri minute i stajće vas tri i po dolara.“

„Ne može biti povoljnije od toga“, rekao je Keler. Skinuo je poklopac sa flomastera. „Samo da dodam nešto o nagradi.“

Vrativši se u svoju hotelsku sobu, okrenuo je broj u Vajt Plejnsu. Kada se žena javila s druge strane, rekao je; „Dot, daj mi ga na vezu, molim te.“ Potrajalo je nekoliko minuta, a onda je rekao; „Da, stigao sam. On je, nema sumnje. Sada zove sebe Vandermir. Žena mu se još uvek odaziva na Beti.“

Čovek u Vajt Plejnsu pitao ga je kad planira da se vrati.

„Šta je danas, utorak? Imam bukiran let u petak, ali možda će potrajati duže. Nema svrhe da požurujem stvari. Našao sam dobro mesto za jelo. Meksički lokal, a u motelu hvatam HBO. Inglmen nigde ne ide.“

Ručao je u meksičkom kafiću. Ovaj put, naručio je kombinovani jelo. Kelnerica ga je upitala da li želi crveni ili zeleni čili.

„Šta god je ljuće“, odgovorio je.

Možda kuća na točkovima, pomislio je. Mogao bi da kupi jednu za male pare, i to finu, dvostruke širine; bio bi to lep početnički dom za nju i njenog momka. Ili bi za njih možda bilo najbolje da kupe dupleks i izdaju polovinu, a onda izdaju i drugu polovinu kada budu spremni za nešto lepše. I dok lupiš dlanom o dlan, sav si u nekretninama i lepo zarađuješ, posmatrajući kako tvoji posedi postaju sve skuplji. Ne bi više bilo potrebe da ona služi u restoranu, a njen muž mogao bi ubrzo da se oprusti od crnčenja u fabrici za preradu drveta i prestane da brine o otkazu svaki put kad bi industrija dospela u škripac.

Kako ti samo kenjaš, pomislio je.

Proveo je poslepodne šetajući gradićem. Vlasnik radnje s oružjem, izvesni Meklarendon, skinuo je sa zida nekoliko običnih i lovačkih pušaka i pustio ga da ih oseti u rukama. Znak na zidu obavestavao je da PIŠTOLJI NE UBIJAJU LJUDE AKO DOBRO NE NACILJAŠ. Keler je porazgovarao sa Meklarendonom o politici i društvenoj ekonomiji. Nije bilo preterano teško dokučiti njegov stav i prihvatiti ga kao sopstveni.

„Ono što stvarno mislim da kupim“, rekao je Keler, „je revolver.“

„Želiš da zaštitiš sebe i svoju imovinu“, rekao je Meklarendon.

„Baš tako.“

„I svoje voljene.“

„Naravno.“

Pustio je da mu čovek proda pištolj. Povremeno bi postojao period *hladenja*. Izabrao bi svoje vatreno oružje, popunio obrazac i vratio se u radnju četiri dana kasnije da ga preuzme.

„Da nisi možda usijana glava?“, upitao ga je Meklarendon. „Nameravaš da se nagneš kroz prozor na kolima, ukokaš državnog policajca na putu do kuće?“

„Ne verujem.“

„Onda ću ti pokazati jedan trik. Jednostavno ćemo staviti stariji datum na ovaj obrazac i već si prošao kroz svoj period *hladenja*. Rekao bih da mi izgledaš prilično hladno.“

„Dobro procenjuješ ljude.“

Muškarac se osmehnuo. „U ovom poslu“, rekao je, „to je neophodno.“

Sviđao mu se gradić te veličine. Čovek bi mogao da uđe u kola, vozika se desetak minuta i začas se nađe daleko od grada.

Keler je zaustavio *taurusa* pored puta, isključio motor i spustio prozor. Izvadio je pištolj iz jednog džepa i kutiju metaka iz drugog. Pištolj - Meklarendon je insistirao da ga naziva oružjem - bio je revolver od .38 kalibara sa dobo-

šom od pet santimetara. Meklarendonu bi više prijalo da mu je prodao nešto teže i moćnije. Da je Keler pokazao interesovanje, verovatno bi mu bilo više nego drago da mu proda bazuku.

Keler je napunio pištolj i izašao iz kola. Prazna limenka piva ležala je na nešto manje od dvadeset metara od njega. Naciljao je, držeći pištolj u jednoj ruci. Nekoliko godina ranije, počeli su da pucaju sa dve ruke u policijskim serijama i danas je to bilo sve što se moglo videti, televizijski panduri kako uleću kroz vrata i šunjaju se oko čoškova sa pištoljima čvrsto stisnutim u obe ruke i ispruženim ispred njih kao protivpožarno crevo. Keler je mislio da to izgleda glupo. Osećao bi se samosvesno kada bi držao pištolj na taj način.

Pritisnuo je okidač. Pištolj se trznuo u njegovoj ruci, te je promašio limenku za metar-dva. Zvuk pucnja je dugo odjekivao.

Naciljao je druge stvari – drvo, cvet, beli kamen veličine stisnute pesnice. Ali nije mogao da natera sebe da ponovo okine i poremeti tišinu još jednim pucnjem. U čemu je bila svrha? Ako bude upotrebio pištolj, biće previše blizu da bi promašio. Priđeš blizu, uperiš oružje i okineš. Nije bila u pitanju raketna nauka, za ime Božje. Nije to neurohirurgija. Svako bi mogao to da uradi.

Zamenio je potrošeni metak i stavio napunjeni pištolj u pregradak u kolima. Istresao je ostatak metaka u ruku i udaljio se nekoliko metara od ivice puta, zatim ih bacio u širokom luku. Šutnuo je i praznu kutiju i vratio se u kola.

Putovanje bez previše prtljaga, pomislio je.

Nazad u gradu, provozao se pored *Quik Print*-a da bi se uverio da je radnja još uvek otvorena. Zatim je, prateći putanju koju je iscrtao na mapi, našao put do Kauzlip Lejna broj 1411, holandske kolonijalne kuće na severnom obodu grada. Travnjak je bio uredno podšišan i jarko zelene boje, a s obe strane putića koji je vodio do ulaznih vrata nalazila se leja s ružama.

Pročitao je u jednoj od brošura u motelu da su ruže bile lokalni ponos. Međutim, grad nije dobio ime po cvetu, već po Aronu Rouzu, ranom kolonisti.

Pitao se da li je Ingmen to znao.

Napravio je krug oko bloka i parkirao se s druge strane ulice, dva ulaza dalje od Ingmenovog doma. *Vandermir, Edvard*, pisalo je u telefonskom imeniku. Keler se začudio nad neobičnim aliasom. Pitao se da li ga je Ingmen sam izabrao ili su ga federalci odabrali umesto njega. Verovatno ovo drugo, odlučio je. „Ovo je tvoje novo ime“, rekli bi čoveku, „a ovo je mesto gde ćeš da živiš i ono što ćeš da budeš.“ Bilo je izvesne samovolje u tome i to se sviđalo Keleru, kao da su oslobađali tereta donošenja odluke. Evo ti tvoje novo ime, a evo ti i vozačka dozvola u kojoj već piše tvoje novo ime. Voliš reckavo isečene krompire u svom novom životu, alergičan si na ubod pčele i tvoja omiljena boja je kobaltno plava.

Beti Ingmen sada je bila Beti Vandermir. Keler se pitao zašto je njeno ime ostalo isto. Zar su sumnjali da će Ingmen da pogreši? Da li su ga smatrali za nesposobnjakovića sklonog da izbrblja *Beti* u nezgodnom trenutku? Ili je bila u pitanju čista slučajnost ili nemarnost s njihove strane?

Ingmenovi su došli kući s posla oko pola sedam. Dovezli su se u *hondi civic* sa troje vrata i lokalnim tablicama. Očigledno su svratili da kupe namirnice na putu kući. Ingmen se parkirao na kolskom prilazu dok je njegova žena uzimala kesu s namirnicama iz gepeka. Zatim je uterao kola u garažu i pošao za njom u kuću.

Keler je posmatrao kako se svetla pale u kući. Ostao je na svom mestu. Noć je polako počela da pada kada se konačno odvezao nazad u *Daglas In*.

Keler je odgledao film na HBO o bandi kriminalaca koji su došli u mali grad u Teksasu da bi opljačkali banku. Jedan od kriminalaca je bila žena, udata za jednog od članova bande i ljubavnica drugom. Keler je pomislio da je to siguran recept za katastrofu. Došlo je do dugotrajne pucnjave na kraju, i svi su umrli u usporenim snimku.

Kada se film završio, prišao je da isključi televizor. Oko mu je privukla hrpa letaka koje mu je Inglmen umnožio. IZGUBLJEN PAS. POLUNEM. OVČAR. ODAZIVA SE NA VOJNIK. NAZVATI 555-1904. NAGRADA.

Odličan pas čuvar, pomislio je. Dobar je s decom.

Ustao je tek oko podneva. Otišao je u meksički restoran, naručio *huevos rancheros* i obilno ih polio ljutim sosom. Posmatrao je kelneričine ruke dok je služila hranu i ponovo kad je odnosila prazan tanjir. Svetlost se odbijala o maleni dijamant. Možda će ona i njen muž završiti u Kauzlip Lejnu, pomislio je. Ne odmah, naravno; morali bi da počnu sa dupleksom, ali to je bilo ono čemu su težili, holandskoj kolonijalnoj kući sa krovom pod čudnim nagibom. Kako se to uopšte zvalo? Da li je to bio mansardni krov ili je ta reč opisivala nešto drugo? Da nije možda bio krov sa zabatima?

Pomislio je da bi morao da nauči takve stvari. Čovek bi video reči i ne bi znao njihovo značenje, video bi kuće i ne bi mogao pravilno da ih opiše.

Kupio je novine pre ulaska u kafić, i sad ih je prelistao do strane sa oglasima i pročitao spisak nekretnina na prodaju. Činilo se da su kuće prilično jeftine. Ovde bi zapravo mogao da kupi jeftinu kuću za iznos dvostruko manji od onog koji će mu biti isplaćen za nedelju dana rada.

Postojao je sef za koji niko nije znao, iznajmljen pod imenom koje nikad nije koristio u neku drugu svrhu, a u njemu je imao dovoljno novca da odmah kupi neku od ovdašnjih lepih kuća, i to za gotovinu.

Pod pretpostavkom da je to još uvek bilo izvodljivo. Ljudi su ovih dana bili sumnjičavi po pitanju keša, oprezniji da ih neko ne iskoristi za pranje novca od droge.

Bilo kako bilo, kakve je to imalo veze? Nije nameravao da živi ovde. Kelnerica je mogla da živi ovde, u lepoj maloj kući sa mansardom i zabatima.

Inglmen se naginjao preko ženinog stola kada je Keler ušao u *Quik Print*. „O, zdravo“, rekao je. „Da li ste imali sreće u pronalaženju Vojnika?“

Upamtio je ime, primetio je Keler.

„Zapravo“, rekao je, „pas se vratio sam od sebe. Pretpostavljam da je želeo nagradu.“

Beti Inglmen se nasmejala.

„Vidite kako su brzo vaši leci odradili posao“, nastavio je. „Vratili su mi psa pre nego što sam uopšte uspeo da ih izlepim po gradu. Ipak, kad-tad ću imati prilike da ih iskoristim. Stari Vojnik voli da luta, i samo je pitanje kada će opet da pobegne.“

„Nije važno, dokle god nastavlja da se vraća“, rekla je Beti.

„Razlog zašto sam svratio“, rekao je Keler, „je to što sam nov u gradu, kao što ste možda primetili, i imam poslovni poduhvat u koji nameravam da se upustim. Biće mi potreban štampar, pa sam pomislio da bismo mogli da sednemo i popričamo. Imate vremena za kafu?“

Bilo je teško pročitati Inglmenov pogled iza naočara. „Naravno“, rekao je. „Zašto da ne?“

Prošetali su se do čoška; Keler je ćaskao o lepom vremenu, a Inglmen je malo govorio, mimo povremenog slaganja sa Kelerovim opaskama. Stigavši do čoška, Keler je rekao: „Pa, Berte, gde bismo mogli da odemo na kafu?“

Inglmen se samo sledio. Zatim je rekao: „Znao sam.“

„Znam da si znao. Bilo mi je jasno čim sam ušao. Kako?“

„Broj telefona na letku. Pozvao sam ga sinoć. Nikad nisu čuli za gospodina Gordona.“

„Dakle, znao si još sinoć. Naravno, mogao si i da pogrešiš broj.“

Inglmen je odmahnuo glavom. „Nisam birao po sećanju. Zadržao sam jedan primerak letka i pozvao broj s njega. Nikakav gospodin Gordon i nikakav izgubljeni pas. Bilo kako bilo, mislim da sam znao i pre toga. Mislim da sam znao onog trenutka kada si ušetao kroz vrata.“

„Hajdemo na kafu“, rekao je Keler.

Otišli su u lokal po imenu Rejn bou Dajner i popili kafu za jednim od bočnih stolova. Inglmen je dodao veštač-

ki zaslađivač u svoju, mešajući je toliko dugo da je lako mogao da istopi mermerne krhotine. Bio je računovođa dok je živeo na istoku i radio za čoveka koga je Keler pozvao u Vajt Plejnsu. Kada su federalci pokušali da naprave RICO¹ slučaj protiv Ingmlenovog šefa, bilo je logično da izvrše pritisak na Ingmlena. On zapravo nije bio kriminalac, praktično nije učinio ništa loše, i oni su mu rekli da će ići u zatvor ako im ne pomogne i pristane da svedoči. Ako bi uradio to što su tražili od njega, bili su spremni da mu daju novo ime i presele ga na neko bezbedno mesto. U suprotnom, pričao bi sa ženom jednom mesečno kroz žičanu pregradu i imao na raspolaganju deset godina da se navikne na to.

„Kako si me našao?“, želeo je da zna. „Neko je propevao u Vašingtonu?“

Keler je odmahnuo glavom. „Puka slučajnost“, rekao je. „Neko te je video na ulici, prepoznao i pratio do kuće.“

„Ovde u Rouzbergu?“

„Mislim da ne. Da li si išao van grada pre nedelju, dve?“

„O, Bože,“ rekao je Ingmlen. „Otišli smo u San Francisko za vikend.“

„Da, tako je.“

„Mislio sam da je bezbedno. Čak i ne poznajem nikog u San Francisku, nikad u životu nisam bio tamo. Bio joj je rođendan, mislili smo da nema opasnosti. Nikog živog ne poznajem tamo.“

„Neko je prepoznao tebe.“

„I dopratio me dovde?“

„To ne znam. Možda su zapisali broj tvojih tablica i dali ga na proveru. Možda su proverili tvoju registraciju u hotelu. Kakve ima veze?“

„Nema veze.“

1 Skraćenica za Racketeer Influenced and Corrupt Organizations – Zakon o sprečavanju infiltracije organizovanog kriminala i reketa u poslovne subjekte koji deluju u međudržavnoj trgovini (usvojen 15. oktobra 1970. u SAD)

Ingmlen je uzeo svoju kafu i zagledao se u šoljicu. Keler je rekao: „Znao si prošle noći. Ti si u tom programu. Zar ne postoji neko koga je trebalo da pozoveš?“

„Postoji neko“, rekao je Ingmlen. Spustio je šoljicu. „Program i nije baš tako sjajan. Sve je sjajno dok ti pričaju o tome, ali je izvršenje daleko od savršenog.“

„To sam već čuo“, rekao je Keler.

„Bilo kako bilo, nikog nisam nazvao. Šta oni mogu da učine? Recimo da stave moju kuću pod prismotru, kao i štampariju, i uhvate te. Čak i ako bi te osudili za nešto, kakve bih korist ja imao od toga? Opet bismo morali da se selimo zato što bi momak jednostavno poslao nekog drugog, zar ne?“

„Pretpostavljam da je tako.“

„Pa, ja se više nigde ne selim. Selili su nas tri puta, a čak ne znam ni zašto. Mislim da je to po automatizmu, deo programa. Sele te nekoliko puta u prvih godinu ili dve dana. Ovo je prvo mesto u kojem smo se stvarno smestili od kad smo otišli, i počinjemo da zarađujemo novac u Quik Print-u, i sviđa mi se. Sviđa mi se grad i sviđa mi se posao. Ne želim da se selim.“

„Gradić izgleda kao fino mesto.“

„I jeste“, rekao je Ingmlen. „Bolji je nego što sam očekivao.“

„Nisi poželeo da se ponovo baviš računovodstvom?“

„Nikad više“, rekao je Ingmlen. „Dosta mi je toga, veruj mi. Pogledaj dokle me je dovelo.“

„Možda ne bi morao da radiš za lopuže.“

„Kako znaš ko je lopuža a ko nije? U svakom slučaju, ne želim da radim posao u kojem stalno zavirujem u tuđe poslovanje. Radije bih imao sopstveni biznis i radio rame uz rame sa ženom. Tu smo na ulici i možeš da pogledaš kroz izlog i vidiš nas. Potrebni su ti pisaći pribor, vizit karte, blok faktura - ja sam tu da ih odštampam.“

„Kako si naučio posao?“

„U pitanju je neka vrsta franšize, kao ključ-u-ruke. Sva-ko bi mogao da nauči za dvadeset minuta.“

„Šališ se?“

„Ma da. Svako.“

Keler je otpio malo svoje kafe. Pitao je da li je Inglmen spomenuo nešto svojoj ženi i saznao da nije. „Dobro je“, rekao je. „Nemoj ništa da joj pričaš. Ja sam samo momak koji razmatra neke poslovne poduhvate, potreban mi je štampar i moram da obavim neke priprema da ne bi imao problema s protokom novca. I ne volim da pričam o poslu pred ženama, tako da nas dvojica povremeno moramo da odemo negde na kafu.“

„Šta god kažeš“, rekao je Inglmen.

Jadna preplašena budala, pomislio je Keler. Rekao je; „Vidiš, ne želim da te povredim, Berte. Da sam to hteo, ne bismo vodili ovaj razgovor. Prislonio bih ti pištolj uz glavu i uradio ono što treba da uradim. Jel' vidiš pištolj?“

„Ne.“

„Stvar je u tome što će, ako to ne uradim, oni da pošalju nekog drugog. Ako se vratim praznih ruku, želeće da znaju zašto. Znači, moram nešto da smislim. Siguran si da ne želiš da bežiš?“

„Ne. Dođavola s bežanjem.“

„Sjajno, nešto ću već da smislim“, rekao je Keler. „Imam nekoliko dana. Smisliću nešto.“

Posle doručka narednog jutra, Keler se odvezao do kancelarije jednog od agenata za nekretnine čije je oglase prethodno pročitao. Žena približnih godina kao Beti Inglmen povelu ga je u obilazak i pokazala mu tri kuće. Bili su to skromni domovi, ali pristojni i udobni, a cena im se kretala od četrdeset do šezdeset hiljada dolara.

Mogao bi da kupi bilo koju od njih novcem iz svog sefa.

„Ovo je vaša kuhinja“, rekla je žena. „Ovo je malo kupatilo, a ovo ograđeno dvorište.“

„Bićemo u kontaktu“, rekao joj je, uzimajući njenu vizit kartu. „Imam u planu poslovni poduhvat i mnogo toga zavisi od ishoda.“

On i Inglmen su ručali narednog dana. Otišli su u meksički lokal i Inglmen je želeo hranu u veoma blagoj varijanti. „Ne zaboravi“, rekao je Keleru, „nekad sam bio računovođa.“

„Sada si štampar“, rekao je Keler. „Štampani mogu da izađu na kraj s ljutom hranom.“

„Ne ovaj štampar. Ne stomak ovog štampara.“

Obojica su popili po flašu *Carta Blanca* piva uz obrok. Keler je kasnije naručio još jednu. Inglmen je popio šolju kafe.

„Kad bih imao kuću sa ograđenim dvorištem“, rekao je Keler, „mogao bih da imam psa i ne brinem da li će da pobjegne.“

„Pretpostavljam da bi mogao.“

„Imao sam psa kada sam bio dete“, rekao je Keler. „Samo jedanput. Imao sam ga oko dve godine kada sam imao jedanaest, dvanaest godina. Zvao se Vojnik.“

„Da, to me je zbunilo ranije.“

„Nije bio polu-ovčar. Bio je to mali pas. Pretpostavljam da je bio ukršten sa terijerom.“

„Da li je pobjegao?“

„Ne, udarila su ga kola. Bio je lud za kolima, samo bi istrčao na ulicu. Vozač nije mogao da ga izbegne.“

„Kako si uopšte odlučio da mu daš ime Vojnik?“

„Zaboravio sam. A onda, kad sam napisao tekst za letak, ne znam. Moram sam da stavim *Odaziva se na nešto*. Sve čega sam mogao da se setim bila su imena poput Fido i Rover i Spot. Kao kad bih napisao Džon Smit u hotelski registar, zar ne? Onda mi je sinulo. Vojnik. Godinama nisam razmišljao o tom psu.“

Posle ručka, Inglmen se vratio u štampariju a Keler do motela da uzme kola. Odvezao se iz grada istim putem koji je koristio onog dana kada je kupio pištolj. Ovaj put, odvezao se nekoliko kilometara dalje pre nego što je zaustavio kola i isključio motor.

Izvadio je pištolj iz pregradka i otvorio bubanj, prosipajući metke na dlan. Bacio ih je preko ruke, zatim odvagao pištolj u ruci pre nego što ga je zavitlao u obližnji žbun.

Meklarendon bi bio užasnut takvim maltretmanom oružja, pomislio je. To je pokazivalo i koliko je prodavac oružja bio mudar procenitelj karaktera.

Vratio se u kola i odvezao nazad u grad.

Okrenuo je broj u Vajt Plejnsu. Kada je začuo ženski glas, rekao je: „Ne moraš da ga uznemiravaš, Dot. Samo mu prenesi da nisam stigao na današnji let. Promenio sam rezervaciju i pomerio let za utorak. Reci mu da je sve u redu, samo da traje malo duže, kao što sam i mislio.“ Pitala ga je kakvo je vreme. „Lepo“, rekao je. „Baš prijatno. Čuj, zar ne vidiš da je to razlog? Da pada kiša, odavno bih sve završio i uveliko bio kod kuće.“

Quik Print je bio zatvoren subotom i nedeljom. U subotu poslepodne, Keler je pozvao Inglmene na kućni broj i pitao ga da se provozaju. „Doći ću po tebe“, ponudio se.

Kada je stigao, Inglmene ga je čekao ispred kuće. Ušao je u kola i stavio pojas. „Lep auto“, rekao je.

„Iznajmio sam ga.“

„Nisam ni mislio da si se dovezao svojim kolima čak dovde. Znaš, malo sam se prepao. Kada si rekao: *Kako bi bilo da se provozamo?* Znaš, provozamo. Kao da postoji neko sporedno značenje.“

„Zapravo“, rekao je Keler, „bolje bi bilo da smo uzeli tvoja kola. Pomislio sam da bi mogao da mi pokažeš okolinu.“

„Sviđa ti se ovde, jel’?“

„Mnogo“, rekao je Keler. „Nešto sam razmišljao. Recimo da ostanem ovde.“

„Zar on ne bi poslao nekog?“

„Misliš da bi? Ne znam. Nije se baš pretrgao da te nađe. U prvi mah, naravno, ali onda je zaboravio na to. Onda te je neki vredni dabar slučajno video u San Francisku i on mi je rekao da odem i sredim stvari. Ali, ako se ja jednostavno ne vratim-“

„Zaveden dražima Rouzberga“, rekao je Inglmene.

„Ne znam, Berte, nije loše mesto. Znaš, prekinuću s tim.“

„S čim?“

„Da te zovem Bert. Sad si Ed, i zašto te ne bih tako zvao? Šta ti misliš, Ede? Jel’ ti to zvuči dobro, Ede, stari druže?“

„A kako da ja tebe zovem?“

„Al je u redu“, rekao je Keler. „Šta da radim? Da skrenem ovde levo?“

„Ne, idi još blok ili dva“, rekao je Inglmene. „Tamo je dobar sporedni put, vodi kroz stvarno lep krajolik.“

Nešto kasnije, Keler je rekao: „Jel’ ti mnogo nedostaje, Ede?“

„Misliš - rad za njega?“

„Ne, ne to. Grad.“

„Njujork? Zapravo, nikad nisam živeo u gradu. Stanovali smo u Vestčesteru.“

„Mislim na celu oblast. Nedostaje ti?“

„Ne.“

„Pitam se da li bi meni nedostajao.“ Ućutali su, a posle otprilike pet minuta, Keler je rekao: „Moj otac je bio vojnik, ubijen je za vreme rata dok sam još bio beba. Zato sam nazvao psa Vojnik.“

Inglmene nije ništa odgovorio.

„Osim što mislim da je moja majka lagala“, nastavio je. „Mislim da nije bila udata, a sumnjam i da je znala ko je bio moj otac. Ali, to nisam znao kad sam davao ime psu. Kad bolje razmislim, to je ionako glupo ime za psa. Vojnik. Kad smo već kod toga, verovatno je glupo nazvati psa po svom ocu.“

U nedelju je ostao u svojoj sobi i gledao sport na televiziji. Meksički lokal je bio zatvoren; ručao je u *Wendy's* i večerao u *Pizza Hut*-u. U podne u ponedeljak, ponovo je posetio meksički kafić. Imao je novine kod sebe i naručio je isto što je naručio prvi put, pileće *enchiladas*.

Kada mu je kelnerica donela kafu posle jela, pitao ju je: „Kad je venčanje?“

Pogledala ga je zbunjeno. „Venčanje“, ponovio je, pokazujući na prsten na njenom prstu.

„Ah, to“, rekla je. „Nisam verena, ako na to misliš. Prsten pripada mojoj majci, iz njenog prvog braka. Nikad ga ne nosi, tako da sam je pitala da mi ga da i ona je pristala. Ranije sam ga nosila na drugoj ruci, ali ovde bolje stoji.“

Osećao se začudo ljutito, kao da je izneverila fantaziju koju je ispleo o njoj. Ostavio je istu napojnicu kao i uvek i prošetao se gradićem, gledajući izloge i lutajući iz jedne ulice u drugu.

Pomislilo je: Pa, ti bi mogao da je oženiš. Već ima verenički prsten. Ed će da odštampa pozivnice, ali, koga bi pozvao?

I vas dvoje biste mogli da kupite kuću sa ograđenim dvorištem, i psa.

Besmisleno, pomislio je. Cela stvar je bila besmislena.

Nije znao šta da radi u vreme večere. Nije želeo da se vrati u meksički kafić, ali je bio čudno nevoljan da ode bilo gde drugde. Još jedan meksički obrok, pomislio je, i poželeo da još uvek ima pištolj pri sebi da bi mogao da se upuca.

Nazvao je Inglnena na kuću. „Vidi“, rekao je, „stvar je važna. Možemo li da se nađemo ispred tvoje radnje?“

„Kad?“

„Što pre, to bolje.“

„Tek što smo seli da večeramo.“

„Pa, nemoj da upropastiš obrok“, rekao je Keler. „Koliko je to sati, pola osam? Da se nađemo za sat vremena?“

Čekao je u ulazu fotografske radnje kada je Inglnen parkirao Hondu ispred svoje radnje. „Nisam želeo da te uznemiravam“, rekao je, „ali imam jednu ideju. Možeš li da otvoriš radnju? Želim da vidim nešto unutra.“

Inglnen je otključao vrata i ušli su. Keler je nastavio da razgovara s njim, govoreći da je smislio način kako da ostane u Rouzbergu i ne brine o čoveku u Vajt Plejnsu. „Ta mašina koju imaš“, rekao je, pokazujući na jedan od fotokopir aparata. „Kako ona radi?“

„Kako radi?“

„Za šta služi ovaj prekidač?“

Inglnen se nagnuo napred; Keler je izvukao smotuljak žice iz džepa i obavio je oko vrata drugog muškarca. Garota² je bila brza, tiha, efikasna. Keler se postarao da Inglnenovo telo ne bude vidljivo s ulice, uredno obrisao svoje otiske sa svih površina koje je možda dotakao. Isključio je svetla i zatvorio vrata za sobom.

Već se odjavio iz Daglas Ina i sada se odvezao pravo u Portland, namestivši Fordov cajger tek nešto ispod ograničenja. Vozio je u tišini pola sata, zatim uključio radio i pokušao da nađe stanicu koja će mu odgovarati. Ništa mu se nije svidelo; odustao je i isključio radio.

Nešto severnije od Judžina, rekao je: „Isuse, Ede, šta sam drugo mogao da uradim?“

Odvezao se pravo u Portland i uzeo sobu u *ExecuLodge*-u blizu aerodroma. Ujutro je vratio *Hertz*-ov automobil i ubijao vreme uz kafu dok je čekao da pozovu njegov let.

Pozvao je broj u Vajt Plejnsu čim se prizemio na JFK aerodrom. „Sve je sređeno“, rekao je. „Svratiću sutra u neko doba. U ovom trenutku, samo želim da odem kući i naspavam se.“

Narednog poslepodneva u Vajt Plejnsu, Dot ga je pitala kako mu se svideo Rouzberg.

„Fino mesto“, rekao je. „Lep gradić, fini ljudi. Želeo sam da ostanem tamo.“

„O, Kelere“, rekla je. „Šta si radio, gledao kuće?“

„Ne baš.“

„Svako mesto u koje odeš“, rekla je, „želiš tamo da ostaneš.“

„Lepo je“, insistirao je. „A život je jeftin u odnosu na ovde. Čak nemaju porez na promet u državi, verovala ili ne.“

„Da li ti porez na promet predstavlja problem, Kelere?“

„Čovek bi mogao da vodi pristojan život tamo“, rekao je.

„Nedelju dana“, rekla je. „Onda bi poludeo.“

² Garota (šp. garrotte, fr. garrotte, ital. garretto) - zavrtanj za davljenje, sprava kojom se nekada izvršavala smrtna kazna u Španiji i njenim nekadašnjim kolonijama; smrtna kazna davljenjem.

„Stvarno tako misliš?“

„Ma daj“, rekla je. „Rouzberg, Oregon? Mora da se šališ.“

„Pretpostavljam da si u pravu“, rekao je. „Pretpostavljam da je nedelju dana najviše što bih mogao da izdržim.“

Nekoliko dana kasnije, preturao je po džepovima u nameri da odnese odeću na hemijsko čišćenje. Našao je uličnu mapu Rouzberga i zadubio se u nju, prisećajući se gde se šta nalazilo. Quik Print, Daglas In, kuća na Kauzlip Lejnu. Meksički lokal, druga mesta u kojima je jeo. Radnja s oružjem. Kuće koje je pogledao.

Čini se tako davnim, pomislio je. Tako davnim, tako dalekim.